

Obsah

Ve vodě vznikl život

Vždyť je to jen voda	5
Koloběh vody v přírodě	7
Podivuhodné vlastnosti vody	9
Proč nebrusíme na zrcadle	10
Polezeme pro čaj na Čhomolungmu?	12
I ve vařící vodě může člověk jektat zuby	13
Prší, prší, jen se leje	14
Kolik vody je na Zemi	15
Kolibřík, králík a slon	17

Studánko, dej vodu kohoutkovi

Prameny, studánky i studny a historie kolem nich	18
Živá a mrtvá voda	20
Proutkaři a lidé větřící vodu	21
Slovo o našich lázních	22
Horké prameny	23
Hloubení studní není rekreace	26
Studny v pouštích a artéské studně	28
Poklady ve studních a v pramenech	30

Řeky čarují

Vody hučí po lučinách	32
Bída leze řečištěm	34
Povodně a potopy před potopou světa i po ní	35
Velké povodně u nás v minulosti	37
Dunaj se umí zlobit nepřijemně	39

Jak naši předkové v bojích využívali povodní	40
Země ujíždí bez koní	43
Strach byl už zahnán od našich prahů	46

Padající vody

Vodopády hrozily dobyvatelům	47
Kde našla jméno Praha	49
Vodopády v Československu	50
Nejvyšší vodopády světa	52
Nejslavnější a nejmohutnější	53
S chůdami na laně nad Niagarou	56
Putování vodopádů proti proudu řeky	58

Kouzelný svět jezer

Jezero veliká a hluboká	60
Světová senzace! Předpotopní jezerní obluda	61
Jezero mrtvá, léčivá a podivuhodná	63
Hrstka bájí o našich jezerech	65
Naše jezera proslulá a zvláštní	68
Pár slov o vzniku jezer	68
Močál se nevyhne ani Královi	70

Kapky vytesávají podzemní chrámy

Voda v břichu Země	72
Můžeme topit vodou?	73

Voda hledá cestičky do hlubin	74
Procházíme kraji podzemní krásy	77
Podzemní ledová výzdoba	79
Pozor, ať se nám nezatočí hlava!	81
Bůh dešťů si žádá lidské oběti	83
Žijí krokodýlové také pod zemí?	84

Hrajeme si s průplavy a s rybníčky

Co čtvernožci nedělají	88
Největší a nejstarší průplav světa	88
Hudba minulosti i budoucnosti: Průplav Odry–Dunaj	91
Drobnější průplavy u nás	93
Kdyby byly v beranicích ryby	94
O starých rybníkářích, včetně toho, který se upsal čertu	96

Po sněhu půjdu, čistém, bílém

Led v kapse neuchováš	99
Svět se kácí, když zamrzá oceán	100
Sněhové girlandy, sudy, sněžní kajcníci a ledové hříby	102
Led, který neplave a na slunci se neroztaví	104
Pochody ledovců	105
Zkáza Titanicu	106
Největší ledovec a tunel pod ledem	109
Ledovcové stoly a ledovcové hrnce	110
Nikdo nestojí o setkání s lavinou	110
Proč nám nevládnou mravenci nebo ptakoještěři	112

Moře si děláme sami

Utopené peřeje a slapy	114
Proč přehrazujeme řeky	116
Voda vítězí nad lidským dílem	118
Lidé vítězí nad lidmi	119

Pátráme po nejstarší přehradě	121
Obří mezi přehradami	121
Nádherné jsou naše údolní nádrže	123
Přehrady vidím veliké	125

Poklady v modravém šeru

Zlatem se malta nezlepší	128
Bohatá řeka jižních Čech	129
Něco se našlo i pod labskou vodou	131
Voda zachraňuje stopy dávného života	132
Lidská sídliště na dně řek	135
Pomáháme zachraňovat tisícileté památky	136

Blahoslavená voda, ta rozumu nekalí

Člověk je živ z vody	139
O lídech, kteří se žízňe nelekli	140
Vodovody ve starověku	141
Voda na zádech a na vozecích	143
Nejstarší vodovody u nás	144
Život kolem kašny	145
Slovo o kašnách nejznámějších	147
Kašna, která dostala věno	148
Dnešní člověk a voda	150

Život ve vodě a kolem ní

Život ve třech rozměrech	152
Jedli jste už bobří ocas?	153
Král sladkovodních ryb	155
O které ryby jsme přišli a které naopak u nás zdomácněly	156
Čínský krab se dere proti proudu	157
Lidé bojují proti bobrům	158
I ptáci se brodí vodou	160

Rostliny hospodaří s vodou

Voda teče také do kopce	162
Kolik vody vypijí rostliny	163
Vítězové nad žízni	164
Chcete dojit stromy?	166
Šťávy sladké a barevné	168
Rostliny nespotebují všechnu vodu samy	169

Po vodě plují náklady

Jeskyňní člověk marně po břehu nechodil	172
Za vorem pluje vor	173
Podél řek je cesta prokletá	176
Řeky se zušlechťují podle obrazu člověka	179

Plaveme po proudu

Podivná hra, v níž vítěz musil utopit protivníka	182
O dobách, kdy mytí bylo hanbou	183
Lazebníci a felčáři	185
Koupání v řece pro zasmání	186
Obdivuhodná plavecká dobrodružství	188
Fantastický říční plavec	190
V posteli si trn do nohy nevrazíš	191

Žabí muži v řekách a v jezerech

Žabák připlouvá do Prahy	193
Potápět se naučil člověk brzo	195
Z dějin potápěčských pomůcek	196
Nebezpečí čihající na potápěče	199
Žabí muži škodí ze všech sil	201
Kdo prospal konec války	204

Na lodkách poznáváme Evropu

Žijeme na hřebenu Evropy	206
Po hladině vody bez člunu	209
Cestou za krásami naší vlasti	210
Kam se všude po vodě dostaneme	211

Vnitrozemská voda v budoucnu

Každý musí hospodařit s vodou	215
Voda a hospodářský plán	217
Čistota řek víc než půl zdraví	218
Noviny loďařů rostou jako z vody	221
Novodobá kouzla s vodou	225
Nade všechny poklady světa	228